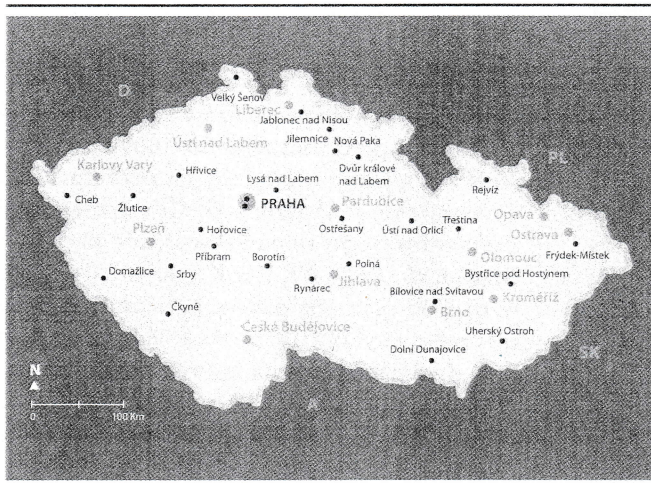

POMNÍKY VELKÉ VÁLKY

Námět výstavy a garant projektu Miloš Krčmář

Texty Jiří Balský, Ladislav Buchta, Jiří Bureš, Hana Prixová Dvorská, Petra Hoftichová, Aleš Homola, Miloš Krčmář, Roman Lavička, Ludmila Maděrová, Stanislav Plešmíd, Karel Sklenář, Renata Skřebská, Lukáš Smola, Jitka Svobodová, Miloslav Zášková
Fotografie foto archiv NPÚ, Viktor Blažek, Michael Čtveráček, Hana Prixová Dvorská, Karel Foud, Petr Horák, Milan Křištof, Martin Kučera, Roman Lavička, Ludmila Maděrová, Viktor Mašát, Marta Pavlíková, Stanislav Plešmíd, Karel Sklenář, Renata Skřebská, Státní okresní archiv Beroun, Státní okresní archiv Příbram, Státní okresní archiv Semily, Státní okresní archiv Jeseník, Městské muzeum Zlaté Hory, Regionální muzeum v Mikulově, Městské muzeum Nová Paka, Muzeum Cheb, Státní okresní archiv Cheb, Muzeum Bedřicha Hrozného v Lysé nad Labem, Městské muzeum v Ústí nad Orlicí, Muzeum Chodsko v Domažlicích, Muzeum Vysočiny Pelhřimov, Jihočeské muzeum České Budějovice, Městys Borotín (archiv), soukromé archivy

Grafický návrh a sazba Michael Čtveráček

Katalog výstavy konané 8.–25.11.2018 v Krkonošském muzeu v Jilemnici

Poděkování za spolupráci Krkonošské muzeum v Jilemnici, Město Jilemnice

Výstava a katalog Pomníky Velké války jsou realizovány v rámci oslav stého výročí vzniku Československa za finanční podpory Ministerstva Kultury České republiky

ISBN 978-80-87810-30-9

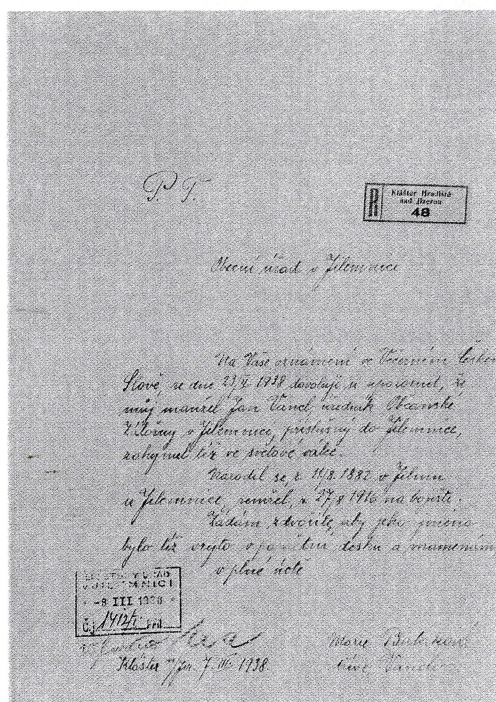
NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

1918
100
2018

JILEMNICE

Ukládání schránky s prstí z bojišť, květen 1938

Dobová žádost o doplnění jména padlého Jana Vanclo, březen 1938

KRAJ LIBERECKÝ
OKRES SEMILY
OBEC JILEMNICE
AUTOR BLAHOMÍR PODPĚRA,
FRANTIŠKA PODPĚROVÁ BĚLSKÁ

Pomník padlým se nalézá v jižní části Tyršova náměstí před budovou Sokolovny. Jádrem tvoří žulový pylon usazený na nízkém soklu s vrcholovou plastikou sedícího sokola. Ve dvou třetinách sloupu se na čelní straně nachází nápis **OBĚTEM SVĚTOVÉ VÁLKY 1914-1918**. Na bocích se nacházejí jména padlých občanů Jilemnice z 1. světové války. Do spodní části před pylon byla druhotně osazena žulová deska, na které se pod nápisem **OBĚTEM NĚMECKÉ OKUPACE 1938 - 45** nacházejí jména padlých v 2. světové válce.

První podnět na zřízení pomníku padlým je datován do roku 1919. Následně ideu zřízení pomníku převzaly jilemnické spolky, které se podílely na sestavení seznamu padlých. Výstavba pomníku se však nerealizovala a znovu byla zdvižena v roce 1935 Československou stranou národně-socialistickou. Z oslovených firem a sochařů zaslali návrhy Blahomír Podpěra z Kralup nad Vltavou, František Bílek z Podhorního Újezda a Josef Šimáček z Jilemnice. Zakázku nakonec získal Blahomír Podpěra, který pomník realizoval společně se svojí manželkou Františkou Podpěrovou Bělskou, rodačkou z Jilemnice. Z řad legionářů vyšla idea odhalit pomník v květnu 1938 v termínu narozenin prezidenta Beneše. Jako vrcholové zakončení pomníku byla zvažována busta prezidenta Masaryka, nakonec však zvítězil Podpěrův návrh na umístění plastiky sokola. 13. května 1938 byla do základů slavnostně rukou italského legionáře Oty Holuba vložena schránka s prstí (hlínou) z významných bojišť války (Zborov, Terron a Doss'Alta) doplněná o soudobé mince a časopisy. Slavnostní odhalení proběhlo 29. května 1938. Cena pomníku se vyšplhala na částku 33 190 korun.